

جهاد

کلیدواژه: جهاد، دفاع.

برسش: لطفاً چند حدیث معتبر و مطرح را که در آنها به اهمیت و ارزش جهاد در راه خدا اشاره شده است، همراه با متن عربی احادیث و نام منبع (کتاب) آن احادیث بنویسید.

پاسخ: امیرالمؤمنین - علیه السلام - فرمود: جهاد در راه خدا از درهای بهشت است که خدا آن را برای دوستان ویژه خویش گشوده است و آن، پوشش تقوا و زره محکم خدا و سپر مطمئن اوست. پس هر که آن را از روی بی‌اعتنایی ترک کند، پروردگار جامه ذلت بر او بپوشاند و گرفتار بلا شود و بر سر او خواری و زبونی فرو بارد و نور خرد از دل او رخت کشد و با بی‌اعتنایی به جهاد، حق از او روی‌گردان شود و خواری به او روی آورد و کسی به فریاد او نرسد.

فهرست مندرجات

- ۱ - روایاتی درباره جهاد
  - ۱.۱ - روایتی از امام علی
  - ۱.۲ - روایتی از پیامبر
  - ۱.۳ - روایتی دیگر
  - ۱.۴ - روایتی از امام صادق
  - ۱.۵ - روایتی از رسول خدا
  - ۱.۶ - روایتی از امیرالمؤمنین
  - ۱.۷ - روایتی از امام باقر
- ۲ - پانویس
- ۳ - منبع

روایاتی درباره جهاد

علاوه بر آنچه در قرآن کریم در فضیلت جهاد وارد شده، روایات فراوانی نیز در این زمینه وجود دارند که به برخی از آنها اشاره می‌کنیم:

← روایتی از امام علی

«فَإِنَّ الْجِهَادَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ فَتَحَهُ اللَّهُ لِخَاصَّةِ أَوْلِيَائِهِ وَهُوَ لِبَاسِ التَّقْوَى وَدَرْعُ اللَّهِ الْخَصِيئَةَ وَجَنَّتُهُ الْوَيْفَةَ فَمَنْ تَرَكَهُ رَغِبَ عَنْهُ أَلَيْسَهُ اللَّهُ نُوْبَ الدَّلِّ وَ سَمِيْلَةَ الْبَلَاءِ وَ دَيْتٌ بِالصَّغَارِ وَ الْقَمَاءَةِ وَ صَرَبٌ عَلَى قَلْبِهِ بِالإِسْهَابِ وَ أُدْبِلَ الْحَقُّ مِنْهُ بِتَضْيِيعِ الْجِهَادِ وَ سِيمِ الْخَسْفِ وَ مِيعِ النَّصْفِ» [۱]

امیرالمؤمنین علیه‌السلام فرمود: جهاد در راه خدا از درهای بهشت است که خدا آن را برای دوستان ویژه خویش گشوده است و آن، پوشش تقوا و زره محکم خدا و سپر مطمئن اوست. پس هر که آن را از روی بی‌اعتنایی ترک کند، پروردگار جامه ذلت بر او بپوشاند و گرفتار بلا شود و بر سر او خواری و زبونی فرو بارد و نور خرد از دل او رخت کشد و با بی‌اعتنایی به جهاد، حق از او روی‌گردان شود و خواری به او روی آورد و کسی به فریاد او نرسد.

← روایتی از پیامبر

«عَدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ خَالِدٍ عَنْ أَبِي الْبَخْتَرِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - إِنَّ خَيْرَ نَبْلِ أَخْبَرِي يَأْمُرُ فَرْتٌ بِه عَيْبِي وَ فَرِحَ بِه قَلْبِي قَالَ يَا مُحَمَّدُ مَنْ عَزَا عَزَاةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ مِنْ أُمَّتِكَ فَمَا أَصَابَهُ فَطْرَةٌ مِنَ السَّمَاءِ أَوْ صَدَاعٌ إِلَّا كَانَتْ لَهُ شَهَادَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» [۲]

پیامبر - صلی‌الله‌علیه‌وآله - فرمود: حیرئیل مرا خبری داد که چشمم از آن روشن و دلم از آن شاد شد. او گفت: ای محمد! هر که از امت تو در راه خدا به جنگی برود، هیچ قطره‌ای از آسمان بر او نیارد و دچار هیچ سردردی نشود، مگر آن‌که در روز قیامت به نفع او گواهی باشد.

← روایتی دیگر

«عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ التَّوْقَلِيِّ عَنِ السَّكُونِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ قِيلَ لِلنَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - مَا تَأَلَّ الشَّهِيدُ لَا يُغْتَنَى فِي قَبْرِهِ فَقَالَ (النَّبِيُّ) - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - كَفَى بِالتَّارِقَةِ فَوْقَ رَأْسِهِ وَفِتْنَةً» [۳]

به پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله عرضه داشتند که چرا شهید (مانند دیگران) در قبر خود مورد آزمایش و سؤال قرار نمی‌گیرد؟! ایشان در پاسخ فرمودند: شمشیرهایی که گرداگرد سر او می‌درخشیدند، برای آزمایش او کافی است.

← روایتی از امام صادق

«الْخُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ إِسْحَاقَ عَنْ سَعْدَانَ عَنْ أَبِي بصِيرٍ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - مَنْ قَاتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَمْ يُعْرِفْهُ اللَّهُ شَيْئًا مِنْ سَيِّئَاتِهِ» [۴]

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: هر که در راه خدا کشته شود، پروردگار گناهانش را به او یادآور نخواهد شد.

← روایتی از رسول خدا

«عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ الْمَوْتُ طَالِبٌ وَ مَطْلُوبٌ لَا يُعْجِزُهُ الْمُقِيمُ وَ لَا يَفُوتُهُ الْهَارِبُ فَفَعَدِمُوا وَ لَا تَتَكَلَّمُوا فَإِنَّهُ لَيْسَ عَنِ الْمَوْتِ مَجِيصٌ إِنْكُمْ إِنْ لَمْ تُقْتَلُوا تَمُوتُوا وَ الَّذِي نَفْسُ عَلِيٍّ بِيَدِهِ لَأَلْفُ صَرِيَّةٍ بِالسَّيْفِ عَلَى الرَّأْسِ أَهْوَنُ مِنْ مَوْتِ عَلِيٍّ فِرَاشٍ».^[5]

پیامبر - صلی‌الله‌علیه‌وآله - فرمودند: بهشت درگی به نام در مجاهدان دارد که آنان به سمتش رهسپار می‌شوند و درحالی‌که **شمشیر** مجاهدان بر گردنشان آویخته شده و **جمعیت** در انتظار حسابرسی‌اند، آن در بر آنان گشوده می‌شود و **فرشتگان** به ایشان خوش‌آمد می‌گویند. پس هرکه جهاد را رها کند، پروردگار او را دچار خودکمی‌بینی، **فقر** و بی‌دینی خواهد کرد.

← روایتی از امیرالمؤمنین

«عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ الْمَوْتُ طَالِبٌ وَ مَطْلُوبٌ لَا يُعْجِزُهُ الْمُقِيمُ وَ لَا يَفُوتُهُ الْهَارِبُ فَفَعَدِمُوا وَ لَا تَتَكَلَّمُوا فَإِنَّهُ لَيْسَ عَنِ الْمَوْتِ مَجِيصٌ إِنْكُمْ إِنْ لَمْ تُقْتَلُوا تَمُوتُوا وَ الَّذِي نَفْسُ عَلِيٍّ بِيَدِهِ لَأَلْفُ صَرِيَّةٍ بِالسَّيْفِ عَلَى الرَّأْسِ أَهْوَنُ مِنْ مَوْتِ عَلِيٍّ فِرَاشٍ».^[6]

امیرالمؤمنین - علیه‌السلام - فرمود: **مرگ** به دنبال برخی بوده و برخی دیگر خود به **استقبال مرگ** می‌روند! آن‌که در خانه نشسته نمی‌تواند مرگ را به زانو درآورد و گریزنده از **جنگ** نیز نمی‌تواند خود را از او پنهان کند. پس بشتابید و منتظر یکدیگر نباشید؛ زیرا راه فراری از مرگ نیست. اگر کشته نشوید، **خواهید مرد** و **سوکند** به خدایی که جان **علی** به دست اوست، هزار ضربه **شمشیر** بر سرم، آسان‌تر از جان دادن در بستر است.

← روایتی از امام باقر

«عَنْ جَابِرِ عَنِ أَبِي جَعْفَرٍ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ أَتَى رَجُلٌ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فَقَالَ إِنِّي رَاغِبٌ تَشِيطُ فِي الْجِهَادِ قَالَ فَجَاهِدْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنَّكَ إِنْ قُتِلْتَ كُنْتَ حَيًّا عِنْدَ اللَّهِ تَرْتَقَى وَ إِنْ مِتَّ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُكَ عَلَى اللَّهِ وَ إِنْ رَجَعْتَ خَرَجْتَ مِنَ الذُّنُوبِ إِلَى اللَّهِ».^[7]

مردی نزد **پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله** آمد و عرضه داشت که من بسیار شور و شوق رفتن به **جهاد** را دارم! ایشان پاسخ فرمود: پس به جهاد برو؛ زیرا اگر کشته شوی، زنده خواهی بود و نزد خدا **روزی** خواهی داشت و اگر در این راه به‌صورت طبیعی بمیری، **پاداش** تو بر عهده پروردگار خواهد بود و اگر زنده برگردی، گناهانت پاک خواهد شد.

پانویس

- ↑ امام علی (علیه‌السلام). نهج‌البلاغه. ص ۷۷، خطبه ۲۷، انتشارات دارالهجرة، قم، بی‌تا.
- ↑ کلینی، محمد بن یعقوب، کافی، ج ۵، ص ۸، ح ۸، دارالکتب الإسلامية، تهران، ۱۳۶۵ ه. ش.
- ↑ کلینی، محمد بن یعقوب، کافی، ج ۵، ص ۵۴، ح ۵، دارالکتب الإسلامية، تهران، ۱۳۶۵ ه. ش.
- ↑ کلینی، محمد بن یعقوب، کافی، ج ۵، ص ۵۴، ح ۶، دارالکتب الإسلامية، تهران، ۱۳۶۵ ه. ش.
- ↑ کلینی، محمد بن یعقوب، کافی، ج ۵، ص ۲، ح ۲، دارالکتب الإسلامية، تهران، ۱۳۶۵ ه. ش.
- ↑ طوسی، اباجعفر، الأمالی، ج ۱، ص ۲۱۶، ح ۳۷۸، انتشارات دارالتقافة، قم، ۱۴۱۴ ق.
- ↑ عیاشی، محمد بن مسعود، تفسیر العیاشی، ج ۱، ص ۲۰۶، ح ۱۵۲، چاپخانه علمیه، تهران، ۱۳۸۰ ه. ق.

منبع

بایگه اسلام کوئست، برگرفته از مقاله «جهاد»، تاریخ بازیابی ۱۳۹۵/۰۶/۲۵.

رده‌های این صفحه : **فقه** | **احکام جهاد**